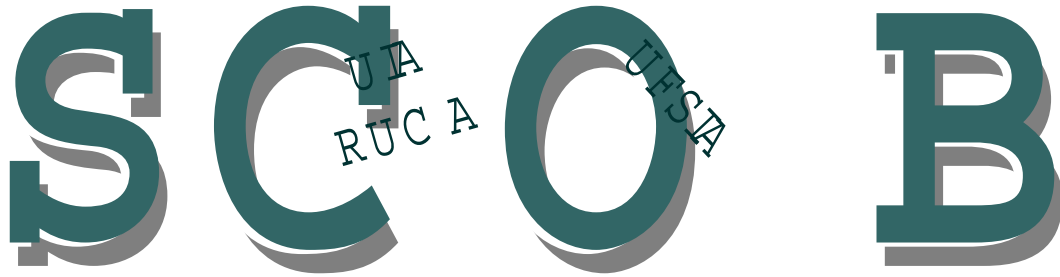

Universiteit Antwerpen

Studiecentrum voor
onderneming en beurs

JAARVERSLAG 2001

Voorwoord

Hierbij bieden we u het tweede jaarverslag aan van de activiteiten van het Studiecentrum voor Onderneming en Beurs (SCOB) dat in de loop van 1999 werd opgericht aan de Universiteit Antwerpen. We zullen in de loop van dit jaarverslag een aantal kerngegevens van het Eerste Jaarverslag hernemen alwaar de nieuwe gegevens aan toegevoegd worden. Dit omdat het adressenbestand waarheen dit jaarverslag is toegestuurd aanzienlijk vergroot is in vergelijking met vorig jaar en een aantal relevante data ook voor de nieuwe lezers best interessant kunnen zijn.

België heeft inderdaad een zeer waardevol patrimonium aan beurs- en bedrijfsgegevens die zich uitstrekken over meerdere eeuwen. Dat we ons in het centrum bevinden van de historische ontwikkeling van het kapitalisme is hier niet vreemd aan. Niet enkel vond de term beurs waarschijnlijk zijn oorsprong in het Brugge van de 14de eeuw, het was eveneens in onze contreien, met name in Antwerpen, dat in de 16de eeuw het eerste beursgebouw ter wereld werd opgetrokken. Het was vanuit Antwerpen dat de financiële know-how tijdens de Hollandse Gouden Eeuw werd doorgegeven aan de Noordelijke Nederlanden en zo bijdroeg tot de bloei van de beurs van Amsterdam. In de 19de eeuw (tot in 1914) behoorde België tot de meest geïndustrialiseerde landen ter wereld (samen met het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten) wat zich vertaalde in een actieve economische aanwezigheid van de Belgische bedrijven in talloze andere landen met bijhorende notering op de Belgische beurzen.

Deze hele geschiedenis heeft sporen nagelaten in een onvoorstelbare hoeveelheid gedrukte en geschreven documenten. Heel wat van deze documenten bevinden zich binnen de muren van de Universiteit Antwerpen (ondermeer de volledige koerslijsten van de Beurzen van Brussel en Antwerpen) of elders (Rijksarchief, stadsarchieven, Koninklijke Bibliotheek, Ministeries, private collecties). Dat het hier over uiterst waardevolle documenten gaat moge blijken uit enige voorbeelden. Belgische beurskranten zoals bv. de *Moniteur des Intérêts Matériels* behoren tot de oudste ter wereld en worden algemeen aanvaard als toonaangevende kranten. Vele prospectussen, zelfs uit de eerste helft van de 19de eeuw, zijn bewaard gebleven. De koerslijsten bevatten volledige informatie m.b.t. openings- en slotkoersen, dividenden, hoeveelheden aandelen en obligaties. Ingevolge de regelgeving van

Napoleon (later overgenomen door het Nederlandse bewind en de Belgische regering) werden uiterst zorgvuldig archieven bijgehouden met documentatie inzake de beursgenoteerde bedrijven. Tenslotte bestaat er sinds 1893 een zeer gedetailleerd overzicht per beursgenoteerd bedrijf in de jaarlijkse publicatie van Le Recueil Financier, een op dit vlak unieke bron.

De hoge conserveringsgraad van deze documenten, die enkel wachten op wetenschappelijke ontsluiting, stelt de Belgische wetenschapper in een luxepositie. Elk land dat een dergelijke hoeveelheid documentatie m.b.t. zijn beurs- en bedrijfs wereld zou hebben, is het aan zichzelf verplicht om dit te redden en te ontsluiten voor de wetenschappelijke wereld en de ganse gemeenschap. De Universiteit Antwerpen heeft hiertoe voor wat België betreft dan ook het nodige initiatief ontwikkeld door de oprichting van het Studiecentrum voor Onderneming en Beurs.

Dit Studiecentrum heeft het afgelopen jaar 2001 flinke vorderingen gemaakt, die in dit jaarverslag zullen gerapporteerd worden. Het is en blijft echter een geduldig monnikenwerk dat alleen kan blijven voortbestaan indien het op financiële ondersteuning kan blijven rekenen vanuit verschillende hoeken. We mogen ons echter gelukkig prijzen dat er zeer veel interesse is voor dit initiatief en dat reeds vanuit meerdere kanten toezeggingen kwamen of besprekingen aan de gang zijn.

ALGEMEEN OVERZICHT

Het Studiecentrum voor Onderneming en Beurs vervult verschillende opdrachten teneinde haar doelstelling waar te maken.

Een eerste opdracht is het collectioneren van bestaande archieven en documentatie m.b.t. het Beurswezen alsmede het inventariseren van het betrokken materiaal. Tegelijk wordt een inventaris aangelegd van elders aanwezige documenten. Op deze wijze wordt alle informatie m.b.t. het beurswezen en de beursgenoteerde bedrijven gecentraliseerd en gelokaliseerd. Dit terwijl nu her en der documenten verspreid zitten en het telkens opnieuw een zoektocht is om de relevante informatie op te

sporen. Dit alles laat toe om aan het publiek en de wetenschappelijke wereld een unieke en gespecialiseerde bibliotheek aan te bieden.

Een tweede opdracht is het transformeren van een aantal gegevens in computerleesbare vorm. Dit geldt in het bijzonder voor de beurskoersen en de dividenden maar eveneens voor de gegevens uit de jaarrekeningen der bedrijven, die ingevolge de wet van 1873 op de naamloze vennootschappen als bijlage bij het Staatsblad werden gepubliceerd. Hier laat de impact van de ontwikkelingen in de moderne technologie zich ten volle voelen. Immers het is pas door de ontwikkeling inzake informatica (databanken e.a.) dat het mogelijk wordt om de gegevens op papierdrager daadwerkelijk ook hanteerbaar te maken en, wat voor het wetenschapsbedrijf een absolute voorwaarde is, voor replicatie en falsificatie ter beschikking te stellen.

Een derde opdracht is het wetenschappelijk onderzoek van de financieel-economische data, het historisch materiaal en de ontwikkeling van informaticasystemen op basis van deze originele dataset. Het wetenschappelijk onderzoek op elk van deze drie terreinen is absoluut noodzakelijk en kan wederzijds bevruchtend werken, zoals uit de eerste publicaties van het Studiecentrum al moge blijken.

OPRICHTING EN ORGANISATIESTRUCTUUR

Het Studiecentrum werd officieel opgericht met de toestemming van de Raad van de Universiteit Antwerpen op zijn zitting van 8 juli 1999. Het organiseert jaarlijks een algemene ledenvergadering en wordt bestuurd door een bestuurscollege, gekozen door deze algemene ledenvergadering. Daarnaast zal ook een adviescomité opgericht worden waarin bekende personaliteiten alsmede de subsidiegevers van het Studiecentrum zitting hebben.

BESTUURSCOLLEGE

Voorzitter: Prof.Dr.L.Cuyvers (UA, UFSIA-RUCA-TEW-faculteit)

Ondervoorzitter: Prof.Dr.G.Devos (UFSIA, Geschiedenis)

Secretaris: Prof.Dr.J.Paredaens (UIA, Informatica)

Leden bestuurscollege:

Prof.Dr. J.Annaert (RUG, UFSIA-RUCA-TEW-faculteit)

Prof.Dr. M.De Ceuster (UFSIA-RUCA-TEW-faculteit)

Prof.Dr. H.Houtman-De Smedt (UFSIA, Geschiedenis)

WERKING

Er werd gestart met het realiseren van de bovengenoemde doelstellingen op het niveau van de Beurs van Brussel.

Daartoe kon het Studiecentrum beschikken over de gelden van het vierjarig project "Archivering en Digitalisering van de archieven van de Beurs van Brussel", mogelijk gemaakt door de toezeggingen van de GOA-BOF (Gemeenschappelijke Onderzoeksraad Universiteit Antwerpen, Bijzondere Onderzoeksfondsen), die mede betoelaagd worden door de Vlaamse Gemeenschap. Dit liet het Studiecentrum toe om drie wetenschappelijke medewerkers aan te werven (een historicus, econoom en informaticus), de nodige hard- en software aan te kopen en één jobstudent op jaarbasis te betalen. Door de Universiteit Antwerpen werd de nodige infrastructuur onder de vorm van twee lokalen (alsmede het nodige meubilair) op de campus Middelheim ter beschikking gesteld. Bovendien kon het studiecentrum ook rekenen op de enthousiaste vrijwillige medewerking van Hugo Thielemans die op uiterst geduldige wijze, jaar na jaar, de nieuwe aandelen toevoegt aan de databank en de oude verwijdt.

Naar documentatieverzameling toe werden de koerslijsten en beursdocumenten bekomen van de beurzen van Antwerpen, Brussel en Gent, waarbij we een bijzonder woord van dank verschuldigd zijn aan de heer B.Van Styvendaele, hoofdbibliothecaris van het RUCA, wiens hulp in de aanvangsfase van onschatbare waarde is gebleken.

Naar de buitenwereld toe zijn we zeer veel dank verschuldigd aan de bestuursorganen van de betrokken beurzen die ons middels een overdrachtovereenkomst hun documenten afstonden. In het bijzonder konden we

steeds op de bereidwillige en aangename medewerking van de heren F. Hendrickx (Beurs van Antwerpen) en D. Maertens (Beurs van Brussel) rekenen.

De archieven van de Beurs van Gent konden slechts bekomen worden na een intensieve speurtocht door de historici, verbonden aan het Studiecentrum, dit met de medewerking van de heren Van Glabbeek (voormalig vice-voorzitter van de beurscommissie van Brussel), J. Arnoldi (Administrateur-Generaal van het Ministerie van Financiën) en de heer F. Hendrickx (Beurs van Antwerpen). De archieven werden door de Administratie van de Thesaurie overgedragen aan het Studiecentrum.

Tenslotte werd, dank zij de ruchtbaarheid die in de pers aan dit initiatief werd gegeven, ook nog een groot deel van de historische documentatie van de vroegere Kredietbank bekomen die een welkome aanvulling vormt bij de reeds bestaande collectie.

Er werd begonnen met het ontwerpen van een eigen databank voor beursgegevens en er werd gekozen voor handmatige invoer van deze gegevens. Proeven met OCR-technologie die dank zij de steun van de bibliothecaire diensten van het Federale Parlement werden uitgevoerd en waarvoor de toenmalige adjunct-hoofdbibliothecaris, Peter Delbeke, zich tenvolle heeft ingezet, toonden aan dat deze technologie geen hulp kon bieden voor de te verwerken cijferreeksen van het SCOB.

Naar het invoeren van deze gegevens werd gekozen voor het eerst afwerken van de zgn. aandelenmodule. Vanaf 1830 werden voor alle beursgenoteerde bedrijven de (verschillende) genoteerde aandelen één voor één ingevoerd in de databank zodra ze op de beurs werden toegelaten (wat telkens de koppeling van deze aandelen met een uniek bedrijf vereist) alsmede hun dividenden, aantallen (uitgegeven, toegelaten en in circulatie) en koersen (voorlopig op maandbasis, einde van de maand). Zodra een aandeel van de beurs verdwijnt werd dit eveneens afgesloten in de databank. Op het einde van het jaar 2001 was de stand van zaken zo dat de gegevens voor 1830-1932 volledig ingevoerd waren op maandbasis en dat het inbrengen in de databank van de aandelen die op de Brusselse Beurs noteerden doorgevoerd was tot en met 1967, de dividenden tot in 1954 en de aantallen aandelen tot in 1965.

Voor de oorlogsperiode 1914-1918 waren er geen officiële beurskoersen, maar waren er wel verhandelingen. Dankzij de inbreng van de historici werden de kranten gelokaliseerd in dewelke deze beurskoersen te vinden zijn, zodat de beursgegevens voor deze periode in het komende jaar verder kunnen ingevoerd worden. Vanaf 1989 zijn de data onder elektronische vorm ter beschikking zodat aan het handmatig invoeren van data hopelijk naar het einde van het komende jaar toe, en zeker tegen de zomer van 2003, een eindpunt zal kunnen komen. Dan zal er ook een afgewerkt product klaar zijn dat zal toelaten om de nodige berekeningen uit te voeren en tevens ons in staat zal stellen om toekomstige projecten uit te voeren.

Het historische luik van het project bestond in een eerste fase uit het lokaliseren van de diverse bronnen inzake de beurs en de beursgenoteerde ondernemingen. Dat leverde de afgelopen jaren een grote hoeveelheid vergeten of verloren gewaande documenten op, die tot heel wat nieuwe inzichten zullen leiden. Het wetenschappelijk historisch onderzoek van het Belgische beurswezen staat immers nog in de kinderschoenen en hier situeert zich een terrein waarop de komende jaren wellicht dank zij het Studiecentrum een doorbraak kan bereikt worden.

Het historische luik van het project heeft zich in de eerste fase vnl. beziggehouden met het inventariseren van de bijna 300 meter archief- en documentatiedossiers overgemaakt door de Beurs van Brussel aan de UA. Na meer dan twee jaar intensief werken was deze inventaris klaar en raadpleegbaar in Word-Format. Het is niet alleen de bedoeling dat deze inventaris met steun van het Algemeen Rijksarchief op termijn wordt gepubliceerd maar ook dat deze Word-bestanden worden ingevoerd in de databank en op die manier worden gelinkt met de ingevoerde bedrijfsinformatie. De uitgebreide dossiers zijn met een efficiënt systeem geordend en op een verantwoorde manier opgeslagen in de lokalen van het Studiecentrum voor Onderneming en Beurs. Het nauwgezet historisch onderzoek leverde een erg waardevolle hoeveelheid nieuw materiaal op dat tegelijk erg nuttig was bij de interpretatie en verwerking van het cijfermateriaal zoals vervat in de authentieke koerslijsten van de Beurs van Brussel. De overige collecties (Gent, Antwerpen, Kredietbank) worden met voorlopige plaatsingslijsten ontsloten en komen in een latere fase in aanmerking voor een meer doorgedreven inventarisatie.

Na de afronding van deze eerste fase kan er meer tijd besteed worden aan het wetenschappelijk onderzoek op basis van deze en andere bronnen. Een eerste aandachtskern vormt het onderzoek van het Belgische beurswezen in de lange 19de eeuw. De klemtoon zal vooral liggen op de evolutie in wetgeving en reglementering, zaken die de werking van de Belgische beurzen gedurende deze periode mede hebben bepaald. Startend bij het Franse regime kunnen er zo nieuwe en ruimere conclusies getrokken worden over de beurswerking in het België van de 19de eeuw, een periode waarin België een leidende rol speelde in de snel evoluerende industriële wereld. De rol van de beurs bij het ontstaan van de Belgische industriële revolutie, zal voor het eerst naar waarde kunnen worden geschat. Door wetenschappelijk medewerker Hans Willems werd onder het promotorschap van Prof.Dr.G.Devos bij het FWO een (vierjarig) mandaat van aspirant bekomen, zodat met ingang van 1 oktober 2001 op dit thema voor minimaal vier jaar zal verder gewerkt worden.

Op het gebied van de informatica werd gekozen voor het ontwikkelen van een eigen databanksysteem gebouwd boven op de infrastructuur van een Oracle8-databank (de meest gebruikte cliënt/server databank ter wereld). In het eerste kwartaal van 2000 werden alle gegevens die tot dan toe waren ingegeven in een Microsoft Access databank, overgezet naar onze eigen Oracle8-opstelling. Na een korte maar bijzonder efficiënte testperiode kon dan volledig worden overgestapt naar Oracle. Eerdere snelheid - en capaciteitsproblemen waren daarmee onmiddellijk van de baan. Met onze databank-opstelling wordt kort op de bal gespeeld wat betreft actueel wetenschappelijk onderzoek naar temporele databanken. Heel wat theoretische aspecten uit wereldwijd onderzoek kunnen op onze databank geïmplementeerd en getest worden zonder dat de dagelijkse werking van het studiecentrum daar hinder van ondervindt. De ontwikkeling en het onderhoud van de databank zijn momenteel in een stabiel stadium; sinds maart 2000 is deze fulltime beschikbaar. Toch wordt er gewaakt op de consistentie van de gegevens dmv. regelmatige backups en automatische en handmatige consistentiecontroles.

Naast de databank is in de loop van 2000 ook de nodige applicatiesoftware ontwikkeld. Zo is naast de bestaande — in 2000 serieus uitgebreide — invoermodule voor aandelenkoersen, nu ook een invoermodule voor documentgegevens

ontwikkeld en een module om deze documentgegevens via een webbrowser beschikbaar te stellen aan het grote publiek. In de loop van het jaar 2001 werden twee bijkomende modules ontwikkeld, namelijk een bedrijfsmodule die moet toelaten bedrijfsgegevens uit o.a. de Recueil Financier (bestuursamenstelling, boekhouding, historiek, etc...) structureel en punctueel in te voeren in de databank en een outputmodule (visualisatiemodule) die nu reeds toelaat om grafieken en indexen (marktgewogen, gelijkgewogen) te genereren aan de hand van onze dataset. Zo is het mogelijk om eenvoudig koers, nominale waarde en volume van een aandeel uit te zetten op een grafiek en deze te exporteren naar andere software. Maar vooral ook om de meest verscheiden indexen te berekenen op basis van een door de onderzoeker uiterst eenvoudig in te vullen keuzeset (sectoren, types van aandelen, type van weging, landen ....)

SCOB-WEBSITE (www.scob.be)

Het afgelopen jaar werd de SCOB-website fundamenteel vernieuwd door projectmedewerkster Nele Dexters. De klemtoon ligt hierbij op het op een eenvoudige maar toch erg overzichtelijke en duidelijke manier weergeven waar het Studiecentrum voor staat, de medewerkers, publicaties e.d. De geregistreerde domeinnaam is www.scob.be.

PUBLICATIES

Tot op heden is het aantal publicaties nog niet op kruissnelheid gekomen. Het is immers normaal dat in de aanvangsfase van een dergelijk opzet een grote hoeveelheid tijd en energie kruipt in het leggen van de bouwstenen van de latere publicaties. Wetende dat b.v. vlak voor de Eerste Wereldoorlog er meer dan 1000 aandelen op de Beurs van Brussel noteerden en dat de genoteerde aandelen niet dezelfde blijven over de loop der jaren heen, betekent zulks dat er zeer veel opzoekwerk nodig is om deze aandelen één voor één te identificeren met een bedrijf en daarna de nodige gegevens in te voeren. Om een idee te geven van de omvang van dit werk verwijzen we naar het logboek dat dit alles documenteert en dat momenteel al zo'n 650 blz. omvat (inclusief alle fusieverbanden tussen de betrokken bedrijven).

In het bijzonder werd in het jaar 2001 aanzienlijke en nieuwe financiering bekomen wat meebrengt dat de belasting van de projectmedewerkers op dit terrein ook aanzienlijk verhoogd werd. Het hoeft evenwel geen betoog dat het onze bedoeling is een volledige dataset onder computerleesbare vorm op te bouwen gedurende de looptijd van het project.

Niettegenstaande deze beperkingen werden er afgelopen jaar toch al aan enige bijkomende studies gewerkt (voor de andere publicaties zie de website of het Jaarverslag 2000)

Buelens F. (2001), De levenscyclus van de Beurs van Brussel 1830-2000, Maandschrift Economie, april, pp. 150 - 177

Willems H., Buelens F., Claassen A. (2001), De evolutie van de spoorwegaandelen in de 19de eeuw, in B. Van der Hertem, M.A. Van Meerten en G. Verbeurgt (eds.), Sporen in België. 175 jaar spoorwegen - 75 jaar NMBS, Leuven

Willems H., Buelens F., Claassen A. (2001), L'aventure boursière des entreprises ferroviaires belges in B. Van der Hertem, M.A. Van Meerten en G. Verbeurgt (eds.), Sporen in België. 175 jaar spoorwegen - 75 jaar NMBS, Leuven

Willems H. (2002), De "cote" en beursnotering in de 19de eeuw, Economisch en Sociaal Tijdschrift, maart (forthcoming)

DIENSTVERLENING

Het Studiecentrum heeft naast haar wetenschappelijke opdracht ook de opdracht een stuk dienstverlening naar de gemeenschap toe te verlenen, iets waartoe de Universiteit Antwerpen zich uitdrukkelijk geëngageerd heeft bij het afsluiten van de overdrachtsovereenkomsten met de beurzen van Antwerpen en Brussel.

In het afgelopen jaar deden net zoals voorheen meerdere instellingen of individuele personen beroep op de diensten van het Studiecentrum. Blijkens dit alles is het voor

ons nu al duidelijk dat er een zeer grote behoefte aanwezig is aan de activiteiten van het Studiecentrum.

Het valt te voorzien dat, naarmate de naambekendheid van het Studiecentrum toeneemt en de informatie steeds meer ontsloten wordt, dit soort dienstverlening zal toenemen. Het verder ontwikkelen van de website zal hier wellicht ook kunnen toe bijdragen.

TOEKOMSTPLANNEN

Het Studiecentrum werd opgericht als een permanent centrum en moet zich dus na de afloop van het vierjarig project rond de Beurs van Brussel verder kunnen financieren. Daarom hebben we ons het afgelopen jaar beziggehouden met het uitwerken van mogelijkheden om verdere financiering te bekomen. Een grootscheepse ronde om subsidiegevers aan te trekken werd opgestart, waarbij vooral de Financieel Economische Tijd moet vermeld worden als hoofdsponsor van dit project.

Daarnaast werd ook gekeken worden naar andere projecten rond het beurswezen van België. Deze databank werd van bij zijn aanvang dan ook gezien als een mogelijk aantrekkingspunt waarop zich tientallen projecten kunnen vastenten en zeker niet als een project dat na afloop een stille dood zou sterven. Dit bleek het afgelopen jaar inderdaad een juiste zienswijze daar liefst drie bijkomende projecten die allemaal van dezelfde databank gebruik zullen maken (hetzij door leden van het projectteam, hetzij door andere onderzoekers aan de UA ingediend) werden toegekend met name:

- Een FWO mandaat van aspirant aan de heer Hans Willems (Departement Geschiedenis)
- Een vierjarig FWO-project aan collega Marc Deloof (UFSIA-RUCA TEW Faculteit) in samenwerking met twee leden van de stuurgroep (J. Annaert en M. De Ceuster): ("De Financieringspolitiek van Belgische Beursgenoteerde Ondernemingen. Een langetermijnperspectief")

- Een tweejarig BOF-NOI project aan collega J. Van den Broeck (UFSIA-RUCA TEW Faculteit) ("Financieel-historische analyse van beursgerelateerde data van de Belgische spoorwegsector")

Het Studiecentrum heeft verder ook een project ingediend (IUAP - V) rond de verwerking van de Beurzen van Parijs en Amsterdam in het kader van het eengemaakte Euronext. Alhoewel een goede rangschikking bekomen werd, werd het projectvoorstel niet weerhouden.

Bij de komende FWO-ronde zal het studiecentrum evenwel ook meedingen met een project rond de Beurs van Antwerpen (voorjaar 2002).

FINANCIEEL VERSLAG

Jaarlijks kan het Studiecentrum voor Onderneming en Beurs via het GOA-BOF project rond de Beurs van Brussel beschikken over een bedrag voldoende om drie wetenschappelijke medewerkers te betalen en zulks gedurende een periode van vier jaar. Daarnaast financierde het GOA-BOF project ook eenmalig de aanschaf van een Sun-server en een Oracle databank alsmede een aantal terminals voor datainvoer. Tenslotte eveneens de gewone werkingskosten (telefoon e.d.) alsmede de betaling van de wedde van één jobstudent op jaarbasis.

In de loop van het jaar 2001 werden voor 250.000 BEF directe subsidies bekomen waarvan 200.000 BEF door de Association pour la défense des intérêts des détenteurs de fonds publics en 50.000 BEF vanwege de BBL. Een gepast woord van dank is hier verschuldigd aan de heer F. Keusters, voorzitter van deze vereniging, voor de inspanningen, waardering en begrip die we mochten ondervinden bij de presentatie van dit project. BBL stelde ook nog 50.000 BEF ter beschikking. De belangrijkste nieuwe sponsor van het afgelopen jaar bleek evenwel de Financieel Economische Tijd die op jaarbasis twee jobstudenten betaalt ten bate van het Studiecentrum, wat omgerekend neerkomt op een bedrag van ongeveer 1.2 miljoen BEF.

SCOB IN DE PERS

Alhoewel het in de opstartfase van zo'n project niet vanzelfsprekend is kwam het Studiecentrum toch al meerdere malen in het nieuws. Uiteraard via het UA-tijdschrift Universiteit Antwerpen maar ook door een aantal artikels in de kwaliteitspers (Financieel Economische Tijd, De Standaard). Kanaal Z bracht in augustus 1999 een eerste interview met voorzitter Prof.Dr.L.Cuyvers in de media waarbij het project omstandig kon worden toegelicht. In het jaar 2001 werd door de Financieel Economische Tijd een interview gepubliceerd rond de studie van Hans Willems rond het meervoudig stemrecht op aandelen.

Enmaal het project afgerond zal dit uiteraard via een degelijke publiciteit naar het brede publiek toe worden toegelicht. Dit wordt gepland voor het einde van volgend jaar, dan wel tegen de zomer van 2003.

NUTTIGE GEGEVENS

STUDIECENTRUM VOOR ONDERNEMING EN BEURS

Middelheimlaan 1

2020 Antwerpen

Lokalen A 142 - A 143

Tel.: 03 – 218 0 780 (Prof.Dr.L.Cuyvers)

Tel.: 03 – 218 0 538 (Dr.Frans Buelens, Projectverantwoordelijke)

Email: scob@ua.ac.be

Website: <http://www.scob.be>

Bankrekening

091-0106287-04 (Universiteit Antwerpen) met vermelding: nr. 5512DO